

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1058/22
11.9.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Јелене Стојилковић, председника већа, Марије Бошковић и Татјане Лемајић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из..., чији је заједнички пуномоћник Драгана Фехер, адвокат из Београда, улица Беле Бартока бр. 8-Борча, против тужених ВВ из ..., чији је пуномоћник Предраг Савић, адвокат из Београда, улица Приморска бр. 20 и ГГ из ..., ради опозива уговора о поклону, одлучујући о жалби тужилаца изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П 14270/18 од 11.05.2021. године, у седници већа одржаној дана 11.9.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужилаца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П 14270/18 од 11.05.2021. године.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке одбијен је тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се раскине уговор о поклону непокретности закључен између тужилаца као поклонодаваца и тужених као поклонопримаца, који је оверен под I/3 Ов.бр. 12332/2008 дана 11.08.2008. године пред Другим општинским судом у Београду и да као такав не производи правно дејство. Ставом другим изреке одбачена је тужба тужилаца у делу којим су тражили да се брише упис права својине код РГЗ Београд, КО ..., ЛН.бр. ..., на објекту и земљишту на кат.парц. ... КО ..., са идеалним уделима од по 1/10/2757/27570 са тужених и да се упише исто право својине у корист тужилаца. Ставом трећим изреке обавезани су тужиоци да туженој ВВ солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 89.025,00 динара, са законском затезном каматом од дана када се стекну услови за извршење до исплате.

Против наведене пресуде, тужиоци су благовремено изјавили жалбу из чије садржине произлази да је побијају у целости због битне повреде одредаба парничног

поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања, погрешне примене материјалног права и одлуке о трошковима поступка.

Испитујући побијану пресуду у смислу одредбе члана 386 Закона о парничном поступку – ЗПП (“Службени гласник РС” бр. 72/11, са каснијим изменама и допунама), Апелациони суд у Београду је оценио да је жалба тужилаца неоснована.

У првостепеном поступку нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које другостепени суд пази по службеној дужности. Супротно наводима жалбе, првостепена пресуда не садржи ни битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, пошто нема недостатака због којих се не би могла испитати. Изрека пресуде је разумљива, непротивречи сама себи, ни разлозима који су наведени у погледу свих битних чињеница на јасан и непротивречан начин, а недвосмислено произлазе из изведених доказа и целокупног стања у списима, нити постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини исправа, записника о исказима датим у поступку, самих тих исправа или записника и изведених доказа.

Према утврђеном чињеничном стању тужиоци су као поклонодавци са туженима као поклонопримцима закључили дана 11.08.2008. године уговор о поклону Ов. бр. 12332/2008 чији је предмет 1/10 идеалних делова куће бр. ... у улици ... у ... – ..., постојеће на кат.парц. ... КО ..., уписане у ЗКУЛ бр. ... којим је уговорено и да ће се, када се за то стекну услови, извршити физичка деоба и непокретност поделити тако да у искључиво власништво туженима припадне кућа ... постојећа на кат.парц. ... до кат.парц. ..., а у искључиво власништво поклонодавцима ће припасти кућни бр. ... на истој парцели. У кући која је предмет уговора о поклону живи тужена ВВ са двоје деце, с обзиром да више није у заједници са туженим ГГ. Односи тужилаца и тужене ВВ су поремећени и немају контакт, тужиља често вређа тужену погрдним именима, у присуству људи из комшилука. Тужена ВВ је против тужиље поднела кривичну пријаву због насилничког понашања, угрожавања и прогањања. Односи туженог ГГ и тужилаца нису поремећени и имају комуникацију. Према исказу тужиље АА након закључења уговора о поклону био је договор да јој тужени оставе да може да користи гаражу коју је тужена касније зазидала али тужиља није хтела око тога да се свађа. Након тога је тужена ВВ направила ограду за пса коју је тужиља уклонила. Од 2010. године су захладнели односи и нису више нормално комуницирали а ВВ је чак забранила и њеној деци да комуницирају са тужиљом. Једном приликом је ушла у кућу након свађе тужених и сазнала да је ГГ покупио ствари и отишао из домаћинства. Тужиља је била много љута због тога и рекла туженој “то раде само проститутке”. Тужена је након тога једном ударила тужиљу, други пут је одгурнула од врата и изгубила је равнотежу, тада није звала полицију. Затим је сину тужене купила компјутер али он није желео да комуницира са тужиљом. Због догађаја из септембра 2018. године, против тужиље је поднета кривична пријава. Наиме, код тужене је био ДД, који је довозио плин из комбија и за кога тужиља сматра да је одговоран за мањак плинских боца, и са којим мисли да тужена има однос емотивне природе, тужиља је узела лопату и кренула ка његовим колима да их полупа, а он јој је отео лопату и бацио је. Том приликом је сину тужене рекла да се због тог човека њихов отац иселио. Након тога, тужиља је у присуству ..., желела да истера тужену и ДД из куће па је узела ашов и разбила прозор

да би изашли. За туженог ГГ има само речи хвале. Према исказу тужиоца ББ последње две године нема никакву комуникацију са туженом ВВ, пре тога су имали спорадично, нису се свађали, нити су улазили у окршај, неспоразуми су се дешавали првенствено између тужиље и тужене, а са туженим ГГ је у добром односу, комуницира са њим. Према исказу тужене ВВ до 2017. године су били у складним односима, тужиоци су јој тетка и теча, када је објавила да се разводи од туженог кренуо је пакао, јер је тетка њу кривила за развод са мужем. Никада није тужиљу гурнула или ударила. Тужиља је њу псовала и цео догађај су посматрале комшије ЂЂ и ЕЕ. ДД је директор фирме "...” и сва документација везана за фирму и фискална каса се налази у кући у којој тужена живи, јер је ту малопродајни објект фирме. За зазидавање гараже тужиљи није било свеједно, али је на крају рекла да је то у реду. Тужиља би увек када су се нешто расправљали потезала уговор о поклону и уцењивала тиме, говорила да је све њено и да не могу да раде шта хоће. Такође, тужиља је срушила и оградицу за пса, након чега су склонили бокс и пса. Никада својим синовима није бранила да буду у контакту са тужиоцима, рекла је сину када је имао 17 година да не узима ништа од тужиље да не би имао ситуацију са уцењивањем. Наиме, купила му је телевизор, дала лаптоп и 230 евра, а након тога тражила да врати и ствари и новац, јер није отишао да живи код оца. Сматра да је узрок свега овога чињеница да се тужена разводи, због чега је тужиља ушла у свађу и са пола комшилука. Када би долазили добављачи фирме викала је и добацивала да је курва, да растура свој брак и да је реч о лоповској фирми. Према исказу сведока ЕЕ иста зна за један сукоб између тужене и тужиље, када је тужиља лупала на прозор ашовом или лопатом и поломила је прозор. Тужиља се није жалила на тужену него се тужена жалила да након развода брака трпи малтретирање са тужиљине стране. Била је једном приликом код тужене када је тужиља сину тужене рекла да му је мајка курва. Према исказу сведока ЂЂ ниједном није присуствовао сукобу између тужиље и тужене, чуо је пар вербалних свађа, било је тешких речи, једном је чуо да је тужиља тужену назвала курвом, и обично се то дешавало када дође послодавац тужене. Није присуствовао никаквом сукобу, не зна да ли је тужена том приликом изговорила нешто и његов утисак је да је тужена избегавала те сукобе. Зна да је долазила полиција 3 или 4 пута, а у једном сукобу је био и послодавац умешан. Према исказу сведока ДД са туженом је у пословном односу, од ње изнајмљује простор и запослена је код њега, тужиоци њега криве за развод тужених и од тада настаје проблем у комуникацији. Постоји 5 поступака који се воде пред тужилаштвом. Тужилац ББ му је једном претио пиштољем, није видео да има пиштољ али је држао десну руку иза леђа и викао да ће га убити, и упуцати. Сећа се једног догађаја када је дошао ради сређивања касе, тада је тужиља насрнула и полупала прозор у кући, лупала је и прозоре на његовим колима, одгурнуо је тужену, јер би и њу ударила, тужену су називали да је курва, да је наркоман и да продаје дрогу, а да је он лопов и његов утисак је да је тим приликама тужиља провоцирала тужену не би ли физички насрнула на њу. Зна да је једном тужиља ударила ВВ у главу неким предметом и да се после тога водио кривични поступак.

Све важне чињенице за доношење одлуке о основаности тужбеног захтева првостепени суд је потпуно и поуздано утврдио доказима које је правилно оценио у смислу одредбе члана 8 ЗПП. У образложењу своје одлуке суд је веродостојно интерпретирао садржину изведених доказа и на јасан и логичан начин изнео њихову оцену и навео разлоге за прихватање појединих доказа.

Полазећи од утврђеног чињеничног стања да су тужиоци као поклонодавци и тужени као поклонопримци закључили оспорени уговор о поклону дана 11.8.2008. године, чији се опозив тражи због грубе неблагодарности и непримереног понашања које се огледа у тотално поремећеним односима, правилно је првостепени суд закључио да током поступка није доказано да су поклонопримци исказали грубу незахвалност према поклонодавцима, те да је у конкретном случају поремећен однос тужилаца са туженом који се огледа као одсуство комуникације и у нарушеним породичним односима углавном у вређању тужене ВВ од стране тужиље, те се не може сматрати да је реч о грубој неблагодарности поклонопримца-тужене, нарочито јер су односи нарушени и престанак комуникације је резултат понашања тужилаца, а не тужене. Оцењено је да тужени ни на који начин нису повредили живот, част, тело, слободу или имовину тужилаца, да тужена није ударила тужиљу, јер нису достављени докази на ту околност, није показала било какву незахвалност према тужиоцу ББ који је и сам током поступка истакао да нема комуникацију са туженом ВВ, али да нису имали окршај, нити свађу. Даље је закључено да тужиоци нису доказали да постоји груба незахвалност поклонопримца туженог ГГ јер су сами тужиоци у свом исказу истакли и то АА да за туженог ГГ има само речи хвале, док је тужилац ББ изјавио да је са ГГ у добрим односима и да комуницира са њим, па је са свега наведеног првостепени суд применом одредби Српског грађанског законика из 1844. године, а на основу Закона о неважности правних прописа донетих пре 6. априла 1941. године, те применом одредбе члана 231 ЗПП одлучио као у изреци побијане одлуке.

Супротно жалбеним наводима, на потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право, правна правила Српског грађанског законика – СГЗ, која се примењују сходно Закону о неважности правних прописа донетих пре 06.4.1941. године и за време непријатељске окупације (“Службени лист ФНРЈ”, бр.84/46, 105/46, 96/47), јер уговор о поклону није регулисан одредбама Закона о облигационим односима, па се на њега примењују правна правила имовинског права из параграфа 561 до 568 и 937 тог законика. Опозив (једностранни раскид) уговора о поклону који је једностранно обавезни уговор којим се поклонодавац обавезује да на поклонопримца пренесе право својине на одређеној ствари, а поклонопримац поклоњену ствар прима са захвалношћу, и који је, по правилу, неопозив, могућ је од стране поклонодавца због личног осиромашења или велике, односно грубе неблагодарности поклонопримца у смислу параграфа 567 СГЗ. Наведеним параграфом прописано је да дародавац може опозвати поклон ако након учињеног поклона тако осиромаша, да не може живети, као и у случају када поклонопримац покаже велику неблагодарност према поклонодавцу, наносећи штету његовом животу, телу, части и нарушавајући његову слободу и имање. Стога, свака неблагодарност, морална грешка поклонопримца према поклонодавцу, не представља разлог за опозив уговора о поклону, већ та неблагодарност треба да буде “велика” или “груба” и подразумева увреде и повреде живота, тела и части, односно нарушавање слободе или имовине поклонодавца учињене од стране поклонопримца. Она произилази из добродичног карактера уговора о поклону и одређује се према схватањима друштвене средине уговарача, узимајући у обзир вредност, време и повод поклона, као и околност да ли су односи уговарача поремећени. Следом наведеног, по оцени другостепеног суда а супротно наводима жалбе, правилно је првостепени суд, ценећи све околности конкретног случаја, закључио да је у конкретном случају поремећен однос тужилаца са туженом ВВ који се огледа у одсуству комуникације и

нарушеним породичним односима, углавном у вређању тужене ВВ од стране тужиље те је недостатак и престанак комуникације резултат понашања тужилаца а не тужене као и да не постоји груба неблагодарност поклонопримца – туженог ГГ јер су тужиоци са њим у добрим односима те се понашање тужених не може квалификовати као велика или груба неблагодарност.

Одредбом члана 7 Закона о парничном поступку предвиђено је расправно начело тако што је прописано да ће суд формирати чињеничну подлогу за одлучивање о основаности захтева само од чињеница које су странке изнеле и да ће изводити само оне доказе које су странке предложиле, ако законом није друкчије прописано. Изношење процесног (чињеничног и доказног) материјала у тексту те одредбе формулисано је као дужност странке, а у ствари се ради о процесном терету који странка треба да поднесе уколико жели да успе у парници. Правило о терету доказивања, садржано је у члану 231 став 2 и 3 ЗПП према којој одредби странка која тврди да има неко право сноси терет доказивања чињенице која је битна за настанак или остварење права, а странка која оспорава постојање неког права сноси терет доказивања чињенице која је спречила настанак или остваривање права, или услед које је право престало да постоји ако законом није друкчије прописано.

Према члану 8 Закона о парничном поступку суд на основу савесне и брижљиве оцене сваког доказа засебно и свих доказа заједно, као и на основу резултата целокупног доказног поступка, по свом уверењу, одлучује које ће чињенице узети као доказане. Прецизније о томе које чињенице сматра утврђеним и на основу којих доказа одлучује суд на основу сопственог уверења.

Следом наведеног, неосновано се жалбом тужилаца указује на непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа. Наиме, првостепени суд је у складу са овлашћењима из члана 229 став 2 ЗПП, одлучио које ће доказе извести ради утврђивања битних чињеница а полазећи од доказа које су странке предложиле у складу са одредбом члана 7 ЗПП, те је на основу спроведеног доказног поступка правилно и потпуно утврдио чињенично стање. Поступајући у складу са начелом слободне оцене доказа, ценећи исказе парничних странака и саслушаних сведока, првостепени суд је своје уверење о истинитости њихових навода исказао кроз оцену доказа у побијаној пресуди и дао јасне и логичне разлоге због којих је прихватио исказе парничних странака и сведока, због чега и у ком делу није прихватио исказе, јасно образложио разлоге о приложеним исправама те је правилно закључио о постојању правно релевантних чињеница у овој правној ствари.

Неосновани су жалбени наводи тужилаца да се чињеница да је тужена ударила тужиљу може утврдити из записника ПУ за Град Београд где је отац тужене навео да је тужена ударила тужиљу. Ово стога што изјава дата на наведеном записнику не представља валидан доказ истинитости наведене изјаве с обзиром да тужиоци нису доставили доказ да је у вези тог догађаја вођен и окончан кривични поступак те утврђена одговорност тужене нити су предложили у току првостепеног поступка саслушање наведеног сведока у вези наведене околности.

Без утицаја су жалбени наводи тужилаца да је покренуто више прекршајних и кривичних поступака због поремећених односа странака, те да првостепени суд није

ценио наведену околности, с обзиром да је из поднетих прекршајних и кривичних пријава очигледно да су поремећени односи између парничних странака али, како је то правилно утврдио и првостепени суд ти односи су нарушени и поремећени понашањем тужилаца а не тужене.

Такође, неосновани су жалбени наводи тужилаца да су погођени понашањем тужених, с обзиром да је у току првостепеног поступка, из исказа самих тужилаца утврђено да су са туженим ГГ у добрим односима и да са њим нису поремећени односи.

Такође, без значаја је то што се у жалби тужилаца прилажу и предлажу нови докази јер сходно одредби члана 372 став 1 Закона о парничном поступку у жалби не могу да се износе нове чињенице и предлажу нови докази осим ако подносилац жалбе учини вероватним да без своје кривице није могао да их изнесе односно предложи до закључења главне расправе, што у конкретном случају тужиоци нису учинили.

Приликом одлучивања другостепени суд је ценио и остале наводе жалбе тужилаца, али је нашао да се истима не доводи у сумњу законитост и правилност одлуке, а с обзиром на напред изнето правно становиште.

Правилно је првостепени суд одбацио тужбу тужилаца у делу у коме су тражили да се брише упис права својине код РГЗ Београд са тужене и изврши упис права својине тужилаца на непокретности која је предмет уговора о поклону, као недозвољен. Ово стога јер се овакав захтев не може поставити у парничном поступку у смислу члана 1 ЗПП у вези члана 16 ЗПП с обзиром да се промена уписа у катастру непокретности врши подношењем захтева РГЗ као управном органу а у складу са одредбама Закона о државном премеру и катастру.

Потврђена је и одлука о трошковима парничног поступка, имајући у виду да је иста донета правилном применом одредаба члана 153 и 154 Закона о парничном поступку.

Из изнетих разлога, применом одредбе члана 390 и 401 тачка 2 Закона о парничном поступку, одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Јелена Стојилковић с.р**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић